

Entre Maries, bisbes, capellans i energúmens: 10 expressions més d'origen religiós

Dg, 29/04/2018 per Catalunya Religió

(Laura Mor -CR) Tant curioses són les situacions que amaguen com l'ús particular que se'n deriva. Aquí repesquem la llista de les [10 expressions freqüents d'origen religiós](#) i n'apuntem deu més.

1. Com el rosari de l'aurora. S'utilitza per dir que alguna cosa acabarà malament. Remet al costum de resar el rosari en processó de matinada, abans de la sortida del sol. Diverses versions expliquen capítols d'aldarulls al carrer per l'encontre entre els devots que resaven i cantaven en veu alta pels carrers i d'altres que s'hi sentien molestos. Alguns parlen d'autèntiques batalles campals, mentre que d'altres versions diuen que els veïns van acabar buidant els orinals sobre la processó.

2. Tirar capellans. Durant la prèdica, el capellà se situa davant la comunitat de creients. Si hi posen molta intenció, de vegades, el parlar emfàtic fa l'efecte d'un aspessor amb partícules de saliva.

3. Les tres Maries. Són les dones que van acompanyar Jesús al peu de la creu: la mare de Jesús, Maria Magdalena i la dona de Clopas -o Maria de Cleofàs-. Per extensió, s'ha usat sense el deix dramàtic o caritatiu de l'escena per referir-se, simplement, a una tríada. Així tenim estrelles -el cinturó d'Orió-, assignatures de l'ensenyament franquista -educació física, religió i "*formación del espíritu nacional*"-, jocs d'esplai o un conjunt de muntanyes batejats tots com a "les tres Maries".

4. Energumen. Amb sentit pejoratiu, es tracta d'una persona que actua amb violència o de forma exaltada. La paraula prové del grec *energoumenos* que significa 'agitat' i temps enrere un energumen o una energúmena era una persona posseïda pel dimoni

5. Impecable. Persona que no ha comès la més petita falta, que és incapaç de pecar. Si el pecat es considera una mala acció, una ofensa a Déu, dir que algú és 'impecable' és una manera de valorar el seu estil noble i pulcre.

6. Arribar a misses dites. Es desprèn del precepte d'acudir a la celebració de l'eucaristia. Quan un arriba a misses dites, vol dir que la cosa ja està per acabar, que va tard.

7. Costar Poblet i Santes Creus. És una manera de ponderar un gran esforç; de com una cosa ha costat molt de fer. Aquests dos monestirs units avui en la Ruta del Cister són considerades obres monumentals.

8. Fer un bisbe. És quan dues persones diuen alhora una mateixa paraula, per casualitat. També es fa servir quan la coincidència és gestual. El terme és una deformació de "fer un bis". Per partida doble.

9. Quedar-se per vestir sants. Referit especialment a les dones solteres, que no troben parella. Un perfil que, a priori, tenia més temps per a dedicar-se a les tasques religioses.

10. Endavant les atxes. Imprecació d'ànims, pròpia de Divendres Sant, quan es commemora la mort de Jesús. Una atxa és una ciri gran i gruixut. I es fa servir durant les processons, al capdavant de la comitiva funerària. Tot i que també se'n pot fer una lectura com a acció resignada, s'usa per significar la voluntat de prosseguir una acció malgrat les dificultats.